

2

CULTUREEL PROFIEL GEMEENTE UTRECHT

1 9 9 9

Boekmanrichting - Bibliotheek
Horngracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

DIENST MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

AFDELING CULTURELE ZAKEN

MAART 1999

I. INLEIDING

In deze notitie schetsen wij op hoofdlijnen het cultureel profiel en ambitieniveau van de gemeente Utrecht. De bouwstenen hiervoor zijn neergelegd in het Collegeprogramma 1998-2002, het ontwerp-Stedelijk Ontwikkelingsplan (SOP) en recente jaarplannen van de Dienst/ Afdeling Culturele Zaken.

Cultureel Profiel bevat globale uitgangspunten en doelstellingen voor het overleg met rijk en provincie over een bestuursovereenkomst voor de kunstenplanperiode 2001-2004. Daarmee vormt deze notitie tevens de basis voor het zgn. Kunstactieplan 2001-2004. In het Kunstactieplan dat begin 2000 aan de raadscommissie zal worden voorgelegd, zullen wij aan verschillende beleidsthema's een meer concrete invulling geven.

Cultureel Profiel bevat achtereenvolgens een schets van het culturele klimaat (II), een beschrijving van het huidige beleid en een overzicht van nieuwe ontwikkelingen en kansen (III) en nieuwe opgaven ondermeer in relatie tot Leidsche Rijn (IV). In hoofdstuk V wordt aandacht geschonken aan het gemeentelijk beleid ten aanzien van bibliotheek en archief. Hoofdstuk VI, tenslotte, bevat een korte samenvatting.

Ook voor de komende kunstenplanperiode willen wij ons opnieuw inzetten voor een kunstbeleid dat een breed publiek van ingewijden en niet-ingewijden weet aan te spreken en bovendien recht doet aan de culturele positie van de vierde stad van het land. Daarbij streven we ernaar om de beleidsmatige afstemming met en de financiële betrokkenheid van de andere overheden te vergroten.

II. SCHETS VAN HET CULTURELE KLIMAAT

Kunst gedijt bij uitstek in een stedelijke samenleving. Steden zijn producten van de menselijke verbeelding. Een stad is een collectief geschapen complex van gebouwen, straten, verschijnselen, ervaringen en activiteiten. Stedelijke cultuuruitingen kunnen worden opgevat als manifestaties daarvan. Kunst en cultuur fungeren steeds meer als gezichtsbepalende elementen en zijn daarmee ook steeds belangrijker voor stedelijke samenlevingen. Elke stad in Europa beschikt wel over een drinkwatervoorziening, een vuilnisophaaldienst, een netwerk van straten en pleinen, en een busmaatschappij, maar waarin steden zich van elkaar onderscheiden, is de bewuste creatie van ontmoeting en vertier; de aanwezigheid van mensen, gebouwen en activiteiten die iets toevoegen aan het alledaagse proces van wonen en werken. Het belang van culturele uitingen en activiteiten die oorspronkelijk en uniek zijn, wordt daarmee steeds groter.

De stad Utrecht heeft in de achterliggende jaren bewezen een uitstekende voedingsbodem voor een breed scala van kunstzinnige activiteiten te zijn. Het Utrechtse kunstleven kent een geweldige dynamiek, het komt voort uit de stad zelf, is divers en multicultureel en omvat een evenwichtige mix van zowel traditionele als eigentijdse elementen. De belangstelling voor en deelname aan kunst en cultuur is in Utrecht bovendien groot en ligt ruimschoots boven het landelijk gemiddelde. Door het pluriforme karakter van het aanbod wordt bovendien een breed publiek bereikt. Zeker de laatste decennia is de uitbreiding van het kunstaanbod in de stad indrukwekkend geweest, temeer daar die uitbreiding zich in alle sectoren van kunst en cultuur heeft voorgedaan, zowel in de professionele als in de amateurkunstsector.

DE FUNDAMENTEN

In de ontwikkeling van het Utrechtse kunstleven spelen verschillende factoren een positieve rol:

Utrecht is in cultuurhistorisch opzicht een rijke stad. De sfeervolle stadskern - met haar uitgebreide aanbod van winkels, cafés, restaurants, terrassen, galeries e.d. - is op zich al een culturele attractie en zij heeft zeker bijgedragen tot de voor een bloeiend kunstleven onmisbare infrastructuur.

Overigens blijft de culturele en pittoreske rijkdom van Utrecht niet beperkt tot de binnenstad. Ook buiten het stadscentrum bezit de stad tal van bijzondere cultuurhistorische plekken, zoals bijvoorbeeld de Utrechtse forten.

Hoewel Utrecht met zo'n 230.000 inwoners een relatief kleine stad is, kent het een groot verzorgingsgebied. Met de aangrenzende gemeenten telt dit gebied nu reeds meer dan 500.000 inwoners. Naar verwachting zal dit aantal in de periode tot 2015 nog eens met 40% groeien. Vastgesteld is echter dat het 'culturele' verzorgingsgebied op dit moment reeds aanzienlijk groter is dan stad en randgemeenten en ongeveer overeenkomt met de provincie, terwijl voor een aantal functies en voorzieningen het Gooi en delen van de Betuwe kunnen worden meegerekend. Het aantal inwoners in dit gebied ligt ruim boven de miljoen. Deze cijfers geven aan dat de centrumfunctie van de stad groot is, ook op het gebied van kunst en cultuur. Stedelijke accommodaties en voorzieningen vormen het netwerk en de basis voor alle soorten kunstactiviteiten, zowel professioneel als amateuristisch, in stad en regio.

In sociaal-economisch opzicht vervult de stad, met haar centrale ligging, eveneens een belangrijke rol, enerzijds als hart van de provincie, anderzijds als vitaal element van het zgn. Randstad-complex. Utrecht onderscheidt zich door een sterke concentratie van onderwijsvoorzieningen, de grootste uni-

versiteit van Nederland en tal van HBO-instellingen (in totaal meer dan 50.000 studenten), gecombineerd met de aanwezigheid van hoogwaardige en vernieuwende bedrijvigheid en van technisch geavanceerde dienstverlening. De zakelijke en overige dienstverlening voorzien in ruim 70% van de Utrechtse werkgelegenheid, die meer dan 125.000 voltijd-arbeidsplaatsen omvat. Stad en regio beschikken over een groot potentieel aan (vaak jong) hoog opgeleid kader. Ook deze ontwikkeling heeft bijgedragen aan een groot maatschappelijke en economisch draagvlak voor kunst en cultuur. De Utrechtse samenleving is zeer divers en kent vele culturen. Een proces van interculturalisatie is er op gericht om de beste kwaliteiten van de bevolking van Utrecht met elkaar te verbinden. Ook de reeds gememoreerde aanwezigheid van een zeer jonge, relatief hoog opgeleide bevolking zorgt voor een vruchtbare voedingsbodem voor nieuwe, innovatieve economische en (multi)culturele activiteiten. Het vermogen van groepen bewoners, particuliere instellingen en lokale overheid om samen te werken is groot en getuige de dynamiek van het Utrechtse kunstklimaat groeit dat vermogen nog steeds.

Voor bijna alle instellingen en activiteiten (van Rasa tot het Nederlands Filmfestival) geldt, dat zij diep geworteld zijn in de stad. In deze omgeving is cultureel ondernemerschap - zowel in organisatorische als in artistieke zin - een onmisbare en gezichtsbepalende factor in het Utrechtse kunstleven geworden.

EEN ALGEMEEN PUNT VAN ZORG

In tegenstelling tot (de) andere (drie) grote steden kent de stad Utrecht geen grote structureel door het rijk gesubsidieerde kunstinstanties of gezelschappen.

Het kunstenbestel in Nederland is jarenlang gekenmerkt door een complementaire rolverdeling tussen rijk en lagere overheden: de steden verzorgen met hun kunstaccommodaties vooral de infrastructuur voor de kunst, de provincies dragen zorg voor de spreiding in hun regio, terwijl het rijk primair de verantwoordelijkheid voor de productiekosten, waaronder die van beroepsgezelschappen, op zich neemt. Hoewel ook steeds meer lagere overheden zich verantwoordelijk gaan voelen voor de kunstproductie in hun beleidsgebied - hetgeen zeker voor de gemeente Utrecht opgaat -, blijft de gemeente de eerstverantwoordelijke voor de realisering en instandhouding van passende accommodaties. Voor Utrecht - als relatief kleine stad met voorzieningen voor een grote regio - leidt de hiervoor beschreven rolverdeling tot de situatie dat bijna 70% van het gemeentelijke kunstbudget is gemoeid met de ondersteuning van accommodaties.

De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het accommodatiebeleid heeft, soms met de welkome ondersteuning van rijk en provincie, in de achterliggende periode geleid tot het wegwerken van de voornaamste achterstanden en knelpunten in de huisvesting van de verschillende instellingen. Met name kunnen worden genoemd de ingrijpende verbouwing van de Stadsschouwburg met een verbreding van het podium en aanpassing van de grote zaal, de renovatie van het Centraal Museum met een aanzienlijke verruiming van expositie- en depotruimten, de (nog lopende) verbouwing van Theater Kikker, de voorgenomen verbouwing van Rasa en de komst van poppodium de Fraaie Vloer in het pand De Helling. Een belangrijk deel van de recente verbouwingsmaatregelen heeft overigens betrekking op nieuwe wet- en regelgeving (Arbo en Milieuwetgeving).

Al met al blijft de verantwoordelijkheid voor het accommodatiebeleid zwaar op de gemeentebegroting drukken. De versterking van het productieklimaat in alle kunstsectoren - een belangrijke doelstelling in het Utrechtse cultuurbeleid - blijft hierdoor een punt van zorg.

III. HET HUIDIGE KUNST- EN CULTUURBELEID: ONTWIKKELINGEN EN KANSEN

De hoofdlijnen van het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid zijn neergelegd in het Collegeprogramma 1998-2002. Dit beleid kan het best gekenschetst worden als een dynamische mix van artistieke en maatschappelijke uitgangspunten. Het belangrijkste verschil ten opzichte van de vorige periode is gelegen in de extra aandacht voor een verdere maatschappelijke inbedding van het kunst- en cultuurbeleid.

ARTISTIEKE KWALITEIT EN PLURIFORMITEIT

Hier willen wij een onderscheid maken tussen artistieke kwaliteit en artistieke pluriformiteit.

ARTISTIEKE KWALITEIT

Kunst en cultuur hebben een eigen, artistieke betekenis. De artistieke kwaliteit blijft daarom een belangrijke grondslag voor het kunstbeleid en vormt het vertrekpunt voor de besteding van middelen.

Het Utrechtse kunstklimaat ontwikkelt zich artistiek gesproken in positieve zin. De uitbreiding van de rijks- en provinciale bijdrage 1997 is niet ingegeven door de pittoreske ligging van de Dom, maar gebaseerd op een positieve inhoudelijke beoordeling van Utrechtse instellingen en activiteiten door de Raad voor Cultuur. Een toenemend aantal instellingen en activiteiten geniet dan ook landelijke bekendheid. In de sfeer van de podiumkunsten subsidieert de gemeente momenteel structureel 14 instellingen voor een bedrag van in totaal f 6,2 mln. In weerwil van landelijke trends liet het jaar 1998 met ruim 900.000 genoteerde bezoekers opnieuw een groei

zien in het bezoek aan Utrechtse podiumkunstinstituten. Opvallend daarbij is dat deze groei voornamelijk voor rekening van de kleinere instellingen komt, een bewijs temeer dat de stad een goede bodem voor cultureel ondernemerschap vormt.

Ook de amateurkunst is in de afgelopen jaren zowel in de breedte (pluriformiteit) als in de diepte (artistieke kwaliteit) sterk gegroeid. Utrecht kent een bloeiend amateurkunstleven met een groot aantal verenigingen in uiteenlopende disciplines dat formeel recht heeft op subsidie.

Van 85 (1995), 88 (1996) en 90 (1997) groeide het aantal verenigingen in 1998 naar 96.

Het werkelijke aantal verenigingen ligt aanzienlijk hoger en kan geschat worden op ca. 200. Utrecht telt ruim 7.500 actieve beoefenaren van amateurkunst. Door de aanwezigheid van meerdere instellingen voor kunstvakonderwijs en een aantal landelijke amateurkoepels is een uitstekende infrastructuur ontstaan. Daarnaast draagt de gemeente jaarlijks op incidentele basis bij in de kosten van ca. 80 activiteiten en manifestaties in de amateurkunstsector.

Een aanhoudend punt van aandacht is de beschikbaarheid van flexibele budgetruimte. In de praktijk staat deze voortdurend onder druk vanwege de tendens, dat structurele budgetten structureel blijven en incidentele budgetten - na gebleken succes van activiteiten - een structureel karakter aannemen. Wij hechten er echter aan, dat 'doorstroming' en 'innovatie' belangrijke elementen van ons kunstbeleid blijven. Tegen deze achtergrond hebben wij in het Collegewerkprogramma aangegeven de flexibele ruimte in de sector cultuur met f1 mln structureel te willen uitbreiden. Voor het jaar 1999 hebben wij hiermee een begin gemaakt.

In het verlengde hiervan zullen wij in het voorjaar van 1999 de notitie 'Subsidie- en evaluatiemethodiek' presenteren, waarin nadere kaders zullen worden gesteld aan de besteding van incidentele en structurele budgetten. Ondermeer zal worden voorgesteld om met ingang van 1 januari 2001 over te gaan tot een systeem van vierjaarlijkse budget-toedeling en beoordeling (naar analogie van de landelijke kunstenplanmethodiek), waardoor periodiek een afwegingsmoment wordt gecreëerd waarop keuzes kunnen worden gemaakt over het continueren, uitbouwen of beëindigen van subsidies. De rol van adviescommissies - taak, werkwijze en samenstelling - wordt hierbij betrokken. Nog onderzocht wordt hoe adviescommissies betrokken kunnen worden bij een sectorale evaluatie van specifieke beleidsterreinen als podiumkunsten, beeldende kunst, etc.

ARTISTIEKE PLURIFORMITEIT

De positie van de stad Utrecht als vierde stad van het land stelt behalve aan artistieke kwaliteit in het algemeen ook eisen aan de verscheidenheid van het culturele aanbod. Pluriformiteit dient naar onze mening als zelfstandige kwaliteit van kunst- en cultuurbeleid te worden beschouwd. Met pluriformiteit - in de Utrechtse situatie betekent dit een breed en vooral ook multicultureel aanbod - wordt immers de voorwaarde geformuleerd voor een kunst- en cultuurbeleid dat zoveel mogelijk mensen wil bereiken, zowel de mensen die in kunst- en cultuur zijn ingewijd als de niet ingewijden.

Omdat in het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid de nadruk op het scheppen van goede randvoorwaarden wordt gelegd, achten wij bovendien de aanwezigheid van voldoende cultureel ondermenschap in de stad van groot belang.

In dit verband is het van belang dat Utrecht in elke sector van het kunstenveld over een instelling van landelijke betekenis beschikt. De aanwezigheid van Stadsschouwburg, Muziekcentrum Vredenburg en Centraal Museum is nadrukkelijk en prominent. Zij zijn van wezenlijke betekenis voor het stedelijke kunstklimaat, niet in de laatste plaats door hun betrokkenheid bij tal van instellingen, gezelschappen en activiteiten in de stad.

Ook de grote festivals (Oude Muziek, Festival aan de Werf, Springdance en het Nederlands Filmfestival) vervullen een belangrijke rol in het Utrechtse kunstleven. In het verleden is nadrukkelijk gekozen voor festivals als broedplaats van nieuwe artistieke ontwikkelingen. Dat is een goede keuze gebleken. Vooral door de samenwerking met diverse Utrechtse instellingen en groeperingen hebben de festivals - als presentator of als producent - merkbaar aan uitbreiding en verbreding van het productieklimaat bijgedragen. In hun kielzog zijn bovendien een aantal kleinere, en meer gespecialiseerde festivals ontstaan met een bijzondere aandacht voor actuele kunstontwikkelingen, zoals het Holland Animation Festival en het Impakt Festival.

Ook het literaire klimaat in de stad trekt opvallend aan. In Utrecht wonen een aantal jonge schrijvers die zich ook in publieksactiviteiten nadrukkelijk manifesteren. Bij de verdere ontwikkeling van het literaire klimaat hebben wij de stichting Literaire Activiteiten Utrecht (SLAU) een voortrekkersrol toegedacht. In dit verband mogen ook de Verteltheaterdagen en de Nacht van de Poëzie niet onvermeld blijven.

In de aanloop naar de huidige Kunstenplanperiode hebben wij veel nadruk gelegd op de versterking van het stedelijke productieklimaat. Wij vinden het belangrijk dat er ook daadwerkelijk kunst in de stad zelf wordt gemaakt. Dit is essentieel voor de continuïteit en levendigheid van het stedelijk kunstklimaat en de ontwikkeling van een eigen identiteit. Een eigen productiekli-

maat is ook belangrijk in verband met de aanwezigheid van kunstvakonderwijs in de stad. In de bestuursovereenkomst met het rijk is deze wens niet zonder gevolgen gebleven (Paardenkathedraal, Growing Up in Public (theater), STUT (buurttheater), Huis aan de Werf (theater, muziek en beeldende kunst).

Om op het gebied van theater een verdere ontwikkeling mogelijk te maken, zou uitbreiding bij voorkeur met een factor 3 van de rijkssubsidie voor professioneel theater gewenst zijn. Anders dan Eindhoven, Groningen of Arnhem kent Utrecht geen groot structureel door het rijks gesubsidieerd repertoiregezelschap. In het komende Kunstenplan menen wij echter voor een rijkssubsidie voor theaterproductie van vergelijkbare omvang in aanmerking te komen. Deze subsidie zou flexibel en op een bij het Utrechtse theaterlandschap passende wijze besteed kunnen worden. In het licht van de actuele discussie over wijzigingen in het landelijke toneelbestel zou een dergelijke subsidie op proef kunnen worden ingevoerd.

Het voorgaande sluit aan bij ons streven naar een substantiële uitbreiding van het budget voor incidentele producties op het terrein van theater, dans en (hedendaagse) muziek. Voor wat betreft de beeldende kunst hebben wij hiervoor middelen uit de rijksbijdrage gereserveerd. Het budget voor incidentele producties is met name bedoeld voor niet structureel gesubsidieerde, beginnende initiatieven en instellingen. Naar analogie van de verschillende rijksfondsen willen wij tevens de mogelijkheid creëren om talentvolle initiatieven uit dit budget een meerjarig subsidie toe te kennen, bijvoorbeeld in de aanloop naar een nieuwe kunstenplanperiode. Op deze wijze is aan de podiumgezelschappen 't Barre Land, Aluin, het Filiaal en Dansend Hart en de beeldende kunstorganisaties Casco, Begane Grond en Impact

een meerjarig subsidie toegekend voor de duur van de huidige kunstenplanperiode.

Op het gebied van de kunst in de openbare ruimte hebben wij - ondermeer in samenwerking met het Praktijkbureau voor Beeldende Kunstopdrachten - in de achterliggende jaren een aantal belangrijke kunstopdrachten gerealiseerd. In 1998 bestond het opdrachtenbeleid in Utrecht 50 jaar. In dat kader zijn een aantal publieksactiviteiten georganiseerd. Ook is een catalogus over 50 jaar kunst in de openbare ruimte uitgegeven.

Ten aanzien van de instellingen voor eigentijdse beeldende kunst hebben wij geconstateerd dat in de achterliggende jaren - zeker vergeleken met de overige (professionele) kunstsectoren - hun positie op het punt van organisatie, huisvesting en presentatie onderbelicht is gebleven. Met name de huisvesting van kunstinitiatief Begane Grond is kwalitatief onvoldoende, maar ook Impakt (festival voor experimentele kunst) en kunstinitiatief Casco kampen - in meer of mindere mate - met accommodatieproblemen.

Daarnaast is er sprake van een zekere versnippering van het aanbod waardoor de sector zich soms onvoldoende krachtig manifesteert.

In de komende periode zullen wij ons - in samenspraak met het veld - over een plan van aanpak buigen, teneinde de aanwezige potenties van nieuwe impulsen te voorzien. Temeer daar de Mondriaanstichting geen regelingen biedt die tegemoet komen aan de door ons gewenste continuïteit, zullen wij ook in dit verband op een grotere betrokkenheid van rijk en provincie aandringen.

Het Museumkwartier is gelegen in de zuidelijke oude binnenstad. In dit gebied liggen behalve het Centraal Museum, het Universiteitsmuseum, het Spoorwegmuseum, het museum Van Speelklok tot Pierement, rijksmuseum

het Catharijneconvent en (prominente publiekstrekker) Domtoren en -kerk, ook de beeldende kunstinitiatieven Begane Grond en Casco, architectuurcentrum Aorta, alsmede een aantal galerieën.

Het museumkwartier heeft voor de stad grote cultuurtoeristische betekenis. Door de komst van het gefuseerde Rijks- en Gemeentearchief zal de aantrekkelijkheid van dit gebied verder toenemen. De verhuizing naar genoemd gebied biedt nieuwe mogelijkheden voor samenwerking met andere instellingen, tegelijkertijd is men voornemens om door middel van lezingen, publicaties, rondleidingen en cursussen een groter publiek te bedienen. Inmiddels is met een bijdrage van de Europese Gemeenschap een marketingplan opgesteld. Om de betekenis van het Utrechts Museumkwartier voor het cultuurtoerisme nieuwe impulsen te geven, zal extra aandacht worden gegeven aan kleinschalige evenementen in dit gebied. Daarbij kan gedacht worden aan optredens op pleinen en binnenterreinen, alsmede aan meer publiciteit voor de activiteiten, die er reeds plaatsvinden, zoals de talrijke kerkconcerten.

De belangstelling voor film - ook de artistieke film - is groot in de stad. In afwijking van veel andere steden zijn er in Utrecht naast Filmhuis 't Hoogt ook twee niet gesubsidieerde 'arthouse'-exploitanten actief.

Vanuit het oogpunt van cultureel ondernemerschap moet het plan van Filmhuis 't Hoogt - ondermeer initiatiefnemer van het succesvolle op jongerenparticipatie gerichte MovieZone - om het klimaat voor de artistiek waardevolle film verder te verbeteren door middel van een zgn. cultiplex genoemd worden. Een punt van aandacht daarbij is, dat oneigenlijke concurrentie met genoemde niet-gesubsidieerde exploitanten voorkomen wordt.

Met de fusie van SEGLO en Stadsomroep, een verhoging van het exploitatiesubsidie, de verhuizing naar een nieuw pand en de investeringen in nieuwe digitale apparatuur zijn de randvoorwaarden geschapen voor een sterke multiculturele lokale omroep. Een punt van aandacht blijft een goede inbedding van de doelgroepprogramma's van SOMMedia binnen dit multiculturele concept.

Een groot probleem wordt gevormd door het gebrek aan werk- en oefenruimte. Hoewel dit vooral voor beeldend kunstenaars en amateurverenigingen nijpend is, raakt deze problematiek feitelijk het hele kunstenveld. Voor 1999 en volgende jaren hebben wij inmiddels extra middelen voor de oprichting van een professionele werkruimtekoepel uitgetrokken, alsmede een investeringsbudget van f 1,6 mln voor de periode tot en met 2002. Dit budget is bedoeld ter bekostiging van de onrendabele top bij verwerving of verbouwing van panden.

De bloei van de Utrechtse amateurkunst, ook in artistiek opzicht, heeft de behoefte aan een vaste presentatieplek voor deze sector - een zgn. 'Huis voor de Amateurkunst' - duidelijk voor het voetlicht gebracht. Deze vraag is des te interessanter, omdat deze behoefte vanuit het veld zelf naar voren wordt gebracht.

Daarnaast is de sector amateurkunst ook bij het werkruimtebeleid nadrukkelijk in beeld gekomen. De behoefte aan betaalbare oefen- en presentatieruimte is bijzonder groot. Ook op dit punt zullen wij ons de komende periode - in samenspraak met het veld en hopelijk met financiële steun van rijk en provincie - over een plan van aanpak buigen.

MAATSCHAPPELIJKE INBEDDING VAN KUNST- EN CULTURBELEID

Kunst en cultuur zijn ook belangrijk als middel om de sociale cohesie te bevorderen en de eigen identiteit van de lokale gemeenschap tot uitdrukking te brengen en te versterken. Cultuuruitingen leren ons waar we vandaan komen, waar we staan en waar we naar toe gaan. Juist nu de relatie tussen het individu en zijn omgeving steeds meer wordt gestandaardiseerd en geanonimiseerd, is het voor mensen belangrijk om in contact te komen met uitingen van cultuur. Wie dit contact moet missen, verliest een belangrijk houvast in onze maatschappij. De betekenis van cultuur voor ontmoeting en betrokkenheid moet in het verlengde hiervan worden gezien. Niet alleen zijn culturele voorzieningen bij uitstek de plaatsen waar mensen elkaar treffen en gedachten uitwisselen, ook draagt culturele activiteit bij aan wederzijds contact en begrip. Dit is belangrijk voor een stad als Utrecht die meer en meer multicultureel van karakter wordt.

Deze betekenis van kunst- en cultuurbeleid hebben wij nadrukkelijk betrokken bij het opstellen van het Stedelijk Ontwikkelingsplan (SOP) en het Grote Stedenbeleid (GSB).

KUNST- EN CULTURBELEID IN WIJKPERSPECTIEF

Een groot aantal Utrechters is op een of andere manier bij culturele activiteiten betrokken. De beoefening van amateurkunst neemt hierbij een belangrijke plaats in. Geconstateerd moet worden, dat voor de beoefening van amateurkunst in de directe omgeving vaak geen of weinig mogelijkheden zijn. Door de bank genomen geldt, dat voorzieningen en activiteiten het centrum van de stad als hun natuurlijke omgeving beschouwen. De situatie in Utrecht wijkt in dit opzicht niet af van die in andere grote en middelgrote steden.

Tegen deze achtergrond hebben wij reeds in 1997 het idee van kunstverzamelgebouwen geformuleerd. De gedachte hierachter is primair het creëren van ontmoetingsplekken in de wijken door werkruimten voor professionele kunstbeoefening in één gebouw te combineren met ruimten voor amateurkunst en cursusruimte voor kunsteducatie. Kunstverzamelgebouwen kunnen door hun multifunctionaliteit bijdragen aan verbreding van het maatschappelijk draagvlak voor kunst en cultuur. Tevens ontstaan mogelijkheden voor een kunstbeleid op de maat van de betreffende wijk.

In de praktijk is gebleken, dat de ontwikkeling van een kunstverzamelgebouw niet eenvoudig is en bovendien tijdrovend, omdat deze in hoge mate bepaald wordt door de specifieke mogelijkheden (karakter, omvang en ligging) van een beschikbaar komend gebouw. Met name eisen (en wensen) op het punt van vergunningen blijven daarbij tot knelpunten blijven leiden. Ook is er op dit moment nog geen adequate beheersorganisatie voorhanden, een gegeven waarin de komende jaren verandering moet komen. In de begroting 1999 hebben wij daarom middelen gereserveerd voor de vorming van een professionele organisatie. Wij achten de ontwikkeling hiervan ook uit het oogpunt van cultureel ondernemerschap van groot belang. In de komende jaren komen in de stad een aantal gebouwen vrij, waarvan de economische functie kan worden heroverwogen. De inzet van dergelijke panden voor kunst en cultuur, is gelet op de schaalvergroting van de stad en de aanwezige behoefte een zinvolle optie. Een externe organisatie, die de ontwikkeling en exploitatie van deze panden op zich wil nemen, achten wij onontbeerlijk. Hierboven hebben wij reeds de inzet van extra middelen voor professionalisering en investeringen gememoreerd.

Ondanks de gesignaleerde problemen hebben wij in de achterliggende jaren toch twee van dergelijke complexen gerealiseerd. Op dit moment is bovendien één project in ontwikkeling en wordt over de realisering van een aantal andere nadere studie verricht. Ons beleid op dit onderdeel zullen wij de komende jaren continueren en intensiveren, waar mogelijk in combinatie met andere maatschappelijke functies, zoals geformuleerd in het zgn. Forum(school)-concept. Concreet gaat het hierbij om een clustering van onderwijs- en overige maatschappelijke voorzieningen voor kinderen van 0 tot 12 jaar, waarbij afhankelijk van behoeften en wensen van kinderen en bewoners nadere accenten kunnen worden gelegd op bijvoorbeeld sport, speelvoorzieningen, nieuwe media en kunst en cultuur, voor de genoemde doelgroep en/of andere bewoners (jongeren ouder dan 12 jaar en volwassenen).

JONGEREN

In de stad Utrecht wonen nu 233.000 mensen. Het aantal kinderen, jongeren en jongvolwassenen, kortom de leeftijdsgroep van 0 tot 24 jaar, bedraagt momenteel 70.000, maar zal door de ontwikkeling van het nieuwe stadsdeel Leidsche Rijn in de periode tot en met 2015 uitgroeien naar 88.000. Het aandeel allochtonen hierin is en blijft gedurende deze periode 33%.

Meer aandacht voor (met name voor de interculturele) jongerencultuur achten wij van groot belang. Jongeren beschikken over eigen, specifieke cultuuruitingen, die - juist door het innovatieve karakter van de jongerencultuur - een verrijking kunnen zijn van het bestaande kunstaanbod. Maar ook voor de toekomst van het kunstaanbod is de inbreng en betrokkenheid van jongeren belangrijk. De jeugd van nu is immers het publiek van de toekomst.

In dit verband willen wij in de eerste plaats verwijzen naar het Huis aan de Werf. Momenteel loopt er een project waarin jongeren in de gelegenheid worden gesteld theatervoorstellingen te programmeren. Het resultaat van dit project zal terugkomen in het festival. Daarin zullen nog meer (interculturele) specifiek op jongeren gerichte projecten worden gepresenteerd.

Intercultureel centrum Rasa richt zich op twee kerndoelen: actualisering van de programmering en verwerving van een nieuw (allochtoon) jongerenpubliek. Momenteel heeft de instelling een aantal specifiek op jeugd gerichte projecten in ontwikkeling: voor kinderen een muziek- en theaterserie en voor jongeren een mondiaal open podium en een wereldmuziekreeks, waarin jonge muzikanten uit verschillende culturen nieuwe vormen van culturele cross-over presenteren.

De eerder genoemde inrichting van poppodium de Fraaie Vloer, die aantrekkingskracht voor een divers, multicultureel jongerenpubliek bezit, doet recht aan bovengenoemde opvatting. Een nieuwe huisvesting voor Tivoli - in relatie tot de noodzakelijk geachte uitbreiding van het Muziekcentrum - zal gezien worden in het kader van de verdere ontwikkeling van het Utrecht Centrum Project. Verder hebben wij vergevorderde plannen voor de vestiging van een jeugdtheaterproductiehuis. Bij de verwezenlijking hiervan achten wij de financiële betrokkenheid van het rijk en provincie absoluut onmisbaar.

Tevens zijn wij voornemens het kunsteducatiebeleid in de toekomst verder te intensiveren. Ten aanzien van dit beleid zijn wij overigens van mening, dat het belang hiervan niet alleen te vangen is in het georganiseerde verband van het onderwijs. Met deze beperking worden naar onze mening

belangrijke kansen gemist. Van kunsteducatie in wijkperspectief kunnen - zeker in het geval van specifieke achterstandswijken - belangrijke impulsen uitgaan voor zowel sociale samenhang als cultuurparticipatie in meer algemene zin. Wij dringen in dit verband bovendien aan op minder detailbemoeyenis vanuit Zoetermeer en meer ruimte voor gemeentelijk maatwerk.

ECONOMISCHE BETEKENIS

Uit een in 1994 verricht onderzoek blijkt de grote economische betekenis van kunst en cultuur voor de stad Utrecht. Hieruit blijkt, dat ruim 4000 mensen in de professionele Utrechtse kunstensector betaald werken: beeldende kunstenaars, artiesten, medewerkers van podiumkunstaccommodaties, musea, galeries en andere expositieruimten, personen werkzaam in het kunstonderwijs, regisseurs, technici, impressario's en medewerkers van overkoepelende en belangenbehartigende instanties. Volgens het genoemde rapport is de kunstensector qua werkgelegenheid vergelijkbaar met sectoren als de bouw, de horeca en de grafische industrie.

Bij elkaar opgeteld leveren de additionele bestedingen door cultuurtoerisme en kunstbezoek (d.w.z. de bestedingen bovenop het kaartje voor voorstelling of museum) de stad Utrecht aan inkomsten naar schatting f 85 à f 90 miljoen op. Het bioscoopbezoek in de stad Utrecht is hierin meegenomen. De afgeleide economische effecten van de kunstsector (omzet- en werkgelegenheidseffecten buiten de kunstsector) bedragen ruim 720 arbeidsjaren. De totale omzet van de Utrechtse kunstsector wordt geschat op ruim f 250 miljoen per jaar. De afgeleide omzet wordt geschat op circa f 127 miljoen per jaar, ongeveer de helft van de directe omzet.

Hoewel het rapport uit 1994 stamt, gaan wij er gezien de groei van de laatste jaren van uit, dat de economische betekenis zeker niet minder is geworden. Het recent onderzoek naar de economische betekenis van culturele

evenementen, dat in opdracht van de afdeling Economische Zaken is verricht, onderstreept in ieder geval de economische betekenis van culturele evenementen voor de stad. Uit dit rapport blijkt ondermeer, dat het bestedingspatroon van bezoekers aan dans- en muziekevenementen hoger ligt dan het algemene gemiddelde bij Utrechtse evenementen. Op grond daarvan concludeert het rapport, dat het organiseren van culturele evenementen uit economisch en toeristisch recreatief opzicht het aantrekkelijkst is.

De initiatieven die in de afgelopen jaren op het snijvlak van cultuur en bedrijvigheidsstimulering zijn ondernomen, zullen worden gecontinueerd en waar mogelijk worden uitgebouwd. In dit verband noemen wij het integrale Evenementenbeleid, de Utrechtse Uitmarkt, het streven naar een centraal ticketbureau en de ondersteuning van initiatieven als Kunst- en Meerwaarde en Kunst & Zaken.

IV. NIEUWE OPGAVEN

LEIDSCHER RIJN

Nieuwe ontwikkelingen en kansen voor het Utrechtse kunstbeleid hangen nauw samen met de ontwikkeling van Leidsche Rijn, het gebied ten zuidwesten van Utrecht, waar in de periode tot en met 2005 in totaal 30.000 woningen worden gebouwd. Alles bij elkaar gaat het om een stad met de omvang van Leeuwarden.

In Leidsche Rijn zal in de kantoren en bedrijven die worden ontwikkeld werkgelegenheid komen voor ruim 40.000 mensen. De bevolking zal naar verwachting vooral bestaan uit mensen met een hoger inkomen. Gezien het soort woningen dat wordt gebouwd zullen vooral tweeverdieners met kleine kinderen en (in mindere mate) één- en tweepersoonshuishoudens zich in Leidsche Rijn vestigen. In vergelijking tot de bestaande stad zal de leeftijdsgroep van 35 tot 45 jaar oververtegenwoordigd zijn. Ook zal er sprake zijn van een groot aantal jongeren. Naar verwachting zal Leidsche Rijn in 2015 met ruim 16.000 jongeren het stadsdeel met de grootste jeugdbevolking zijn. In 2015 zullen er in Leidsche Rijn naar schatting zo'n 50.000 mensen wonen, in 2005 naar verwachting al ca. 22.000.

Al deze mensen zullen behalve aan winkels, scholen en gezondheidscentra ook behoefte hebben aan de mogelijkheid om boeken te lenen, muzieklessen te volgen of een theatervoorstelling te bezoeken.

In de Structuurvisie van de gemeente Utrecht staat dat het stadsdeelcentrum van Leidsche Rijn gericht zal zijn op de eigen bevolking, maar daarnaast ook een functie moet hebben voor de regio. Het stadsdeelcentrum zal daarom centraal gelegen zijn aan een knooppunt van openbaar vervoer

met een zeer snelle verbinding naar het centrum van de bestaande stad. Leidsche Rijn zal zodoende geen voorstad worden zoals zoveel andere, geen eenvormige buitenwijk van Utrecht, maar integraal onderdeel uitmaken van de stad Utrecht. Dit betekent, dat de centrale voorzieningen in Leidsche Rijn zich mogen onderscheiden van de voorzieningen in de bestaande stad.

Om deze ambitie waar te maken zal in het stadsdeelcentrum een cultuurcentrum worden gerealiseerd. Dit centrum dient allure en uitstraling te krijgen, maar zal geen dubbeling moeten vertonen met bestaande culturele instellingen in de stad. De hoofdfunctie van het cultuurcentrum moet een aanvulling vormen op het culturele aanbod in stad en regio. De definitieve invulling van het cultuurcentrum staat nog open. In de loop van 1999 zal hierover meer duidelijk worden.

Naast het cultuurcentrum is het zaak dat in Leidsche Rijn tenminste de harde kern van culturele voorzieningen in gemeenten wordt gerealiseerd. Dit betekent, dat moet worden gezorgd voor een aansprekende en substantiele toepassing van kunst in de openbare ruimte, voor een evenemententerrein voor festivals en manifestaties - bijvoorbeeld in het centrale park van Leidsche Rijn - voor een goed aanbod op het gebied van kunsteducatie en voor een beleid dat - al dan niet in verenigingsverband - de actieve kunstbeoefening steunt en stimuleert. Ook dient aandacht te worden gegeven aan het behouden en ontsluiten van het cultuurhistorisch erfgoed van het gebied en zijn bewoners. Een belangrijk innovatief element in het culturele voorzieningenpatroon van Leidsche Rijn zal worden gevormd door het zogeheten informatiecluster, waarin behalve de bibliotheek een aantal loketten van dienstverlenende instanties wordt ondergebracht. Het informatiecluster zal voor burgers een oprit zijn naar de digitale snelweg. Zo mogelijk zal het

informatiecluster in nauwe samenhang met het cultuurcentrum worden gerealiseerd.

Voor het opdrachtenbeleid voor kunst in de openbare ruimte van Leidsche Rijn is voor de komende 15 jaar een budget van f 7 mln gereserveerd. Voor de planontwikkeling wordt op korte termijn een speciale adviescommissie ingesteld. In het opdrachtenbeleid voor Leidsche Rijn staat de integratie van opdrachten en stedenbouwkundige planvorming centraal. Daarnaast zullen thema's worden ontwikkeld die specifiek zijn voor Leidsche Rijn. Met de gerealiseerde kunstopdrachten moet Leidsche Rijn zich kunnen onderscheiden ten opzichte van andere woongebieden. Tegelijkertijd dient de kunst een landelijke uitstraling hebben.

HET UTRECHT CENTRUM PROJECT (UCP)

De capaciteit van de huidige Kleine Zaal van Muziekcentrum Vredenburg is met 300 plaatsen te gering voor een redelijke exploitatie. Uitkoopsommen en recette zijn niet met elkaar in evenwicht te brengen. Deze zaal is pas in de allerlaatste fase van het ontwerp van het Muziekcentrum ingevoegd. Daarin ligt de belangrijkste oorzaak van de functionele gebreken, zoals onder meer het ontoereikende podium. Binnen het kader van het genoemde UCP is daarom een plan ontwikkeld voor een nieuwe 'Kleine Zaal' met een omvang van 600 plaatsen en een podium dat voldoende ruimte biedt aan de gangbare bezetting van een kamerorkest. De huidige Kleine Zaal zou dan, in overeenstemming met aard en omvang, meer een 'studiofunctie' kunnen krijgen.

Ook de herhuisvesting van Tivoli zal in samenhang met de uitbreiding van het Muziekcentrum zijn beslag moeten krijgen. De feitelijke realisering van deze zalen zal bezien worden in het kader van de verdere ontwikkeling van het UCP en mede beoordelen op basis van investeringsbijdragen van derden.

VOORZIENINGENDRAAGVLAK IN DE WIJKEN

In de komende jaren zal veel aandacht uitgaan naar de ontwikkeling van culturele voorzieningen in Leidsche Rijn. Tegelijkertijd moet geconstateerd worden, dat het maatschappelijke voorzieningenniveau in een aantal naoorlogse wijken als Kanaleneiland, Overvecht en Tolsteeg/Hoograven ernstig tekort schiet. Voor wat betreft cultuur is met name de ruimtenood onder amateurverenigingen een groot probleem. Oplossingen zullen de druk op het investeringsvolume verder doen toenemen.

V. OPENBARE BIBLIOTHEEK EN HET UTRECHTS ARCHIEF

Ook de beleidsterreinen van het Utrechts Archief en de Gemeentebibliotheek zullen deel uitmaken van de bestuursovereenkomst.

HET UTRECHTS ARCHIEF

In de nieuwe kunstplanperiode zal het Utrechts Archief - ontstaan uit een fusie van de Gemeentelijke Archief- en Fotodienst en het Rijksarchief - verhuizen naar de Hamburgerstraat, midden in het Utrechtse museumkwartier. Van het nieuwe gebouw zal een sterke impuls uitgaan voor de dienstverlening op alle niveaus.

In de eerste plaats biedt de verhuizing naar het Museumkwartier zowel inhoudelijk als logistiek goede mogelijkheden voor een versterking van de samenwerking met de andere culturele instellingen in dit gebied. Het Utrechts Archief kan zich daardoor binnen het stedelijke kunst- en cultuurveld een betere positie verwerven. (Overigens wordt op dit moment een notitie over de positionering van het Utrecht Archief binnen het provinciale culturele leven voorbereid.)

In de vorm van lezingen, publicaties, rondleidingen en cursussen zal meer aandacht worden gegeven aan de zgn. passieve gebruiker, de man/vrouw die niet zelf onderzoek doet, maar wel belangstelling heeft voor historie en graag kennis neemt van de resultaten van andermans onderzoek.

Tegelijkertijd wordt met de federatie Stichts Erfgoed nauw samengewerkt bij de ontwikkeling van educatieve projecten voor scholen. In 1999 wordt met het maken van onderzoekspakketten begonnen.

Van oudsher werden door de Gemeentelijke Archief- en Fotodienst en door het Rijksarchief vele publicaties verzorgd op historisch gebied. Door de fusie van beide instellingen is ook op dit terrein een intensivering mogelijk geworden.

GEMEENTEBIBLIOTHEEK UTRECHT

De Gemeentebibliotheek Utrecht is met circa 45.000 leden een van de culturele instellingen met het grootste bereik onder de Utrechtse bevolking. Naast de klassieke bibliotheektaak van het beschikbaarstellen van media -voor raadpleging ter plaatse en voor uitleen - wordt in toenemende mate geïnvesteerd in de beide kerntaken, nl. de publieksinformatievoorziening en cultuur- en media-educatie.

In dit verband worden leesbevorderingsactiviteiten georganiseerd gericht op kleuters en leerlingen in het primair onderwijs. Deze activiteit zal worden uitgebreid naar leerlingen in het voortgezet onderwijs en specifieke groepen volwassenen. Voorts wordt inhoudelijk en logistiek aan de versterking van het literaire klimaat bijgedragen door de betrokkenheid van de bibliotheek - al dan niet in samenwerking SLAU - bij lezingen, leeskringen, schrijversavonden, e.d.

Op het gebied van informatievoorziening aan het publiek is de inrichting van een Multiculturele Informatiebibliotheek Lombok vermeldenswaardig. De bibliotheek levert hiermee een bijdrage aan de kennis van en toegang tot de culturele verscheidenheid in de stad.

Voorts is de bibliotheek nauw betrokken bij het ontwikkelen en beheren van een website "Cultuur-Utrecht" waarin informatie en dienstverlening van Utrechtse instellingen op het gebied van kunst en cultuur voor een groot

publiek wordt ontsloten. Eenzelfde initiatief, maar nu op het gebied van het Utrechtse cultureel erfgoed is de zgn. Utrecht-bank.

In samenwerking met het onderwijs wordt een servicepunt Cultuur ingesteld ten behoeve van leerlingen van het voortgezet onderwijs in verband met de invoering van het nieuwe vak Culturele en Kunstzinnige Vorming 1.

VI. SAMENVATTEND

HET CULTURELE KLIMAAT

De stad Utrecht heeft in de achterliggende jaren bewezen een uitstekende voedingsbodem voor een breed scala van kunstzinnige activiteiten te zijn. Het kunstleven kent een geweldige dynamiek, komt voort uit de stad zelf, is divers en multicultureel en omvat een evenwichtige mix van traditionele en eigentijdse elementen. De belangstelling voor en deelname aan kunst en cultuur is groot in de stad en ligt ruimschoots boven het landelijk gemiddelde. Met het pluriforme karakter van het kunstaanbod wordt bovendien een breed publiek bereikt. Zeker de laatste decennia is de uitbreiding van het kunstaanbod in de stad indrukwekkend geweest, zowel in de professionele als in de amateurkunstsector.

Voor de financiering van het kunstbeleid is Utrecht - een relatief kleine stad met voorzieningen voor een grote regio - voornamelijk op eigen middelen aangewezen. Dit drukt zwaar op de begroting voor kunst en cultuur.

HUIDIGE BELEID: ONTWIKKELING EN KANSEN

Artistieke kwaliteit en pluriformiteit blijven belangrijke uitgangspunten. Daarnaast wordt veel belang gehecht aan een goede maatschappelijke inbedding van kunst en cultuur. 'Jongeren', 'interculturalisatie' 'sociale cohesie' en 'wijkgericht werken' zijn algemene thema's, waaraan ook in het kader van het kunst- en cultuurbeleid aandacht wordt besteed.

- Voor een verdere versterking van het stedelijke kunstklimaat is het van belang, dat er ook daadwerkelijk kunst in de stad zelf wordt gemaakt. Een eigen productieklimaat is ook belangrijk in verband met de aanwezigheid van kunstvakonderwijs in de stad.

- Geconstateerd wordt, dat Utrecht in tegenstelling tot steden als Eindhoven, Groningen en Arnhem geen groot structureel door het rijks gesubsidieerd repertoiregezelschap kent, waardoor de rijksbijdrage op het gebied van theater ongeveer een derde bedraagt van wat genoemde steden ontvangen.
- De komende periode willen wij de positie van instellingen voor eigentijdse beeldende kunst op het punt van organisatie, huisvesting en presentatie versterken. Ook voor deze sector wordt een grotere betrokkenheid van rijk en provincie noodzakelijk geacht.
- De betekenis van het Museumkwartier voor het cultuurtoerisme wordt door de komst van het gefuseerde Rijks- en Gemeentearchief naar dit gebied vergroot. Nieuwe impulsen moeten ook komen van (nieuwe) kleinschalige evenementen in dit gebied en verbetering van de publiciteit voor de reeds bestaande activiteiten.
- Filmhuis 't Hoogt - ondermeer initiatiefnemer van het succesvolle op jongerenparticipatie gerichte MovieZone - heeft een plan voor een zgn. cultiplex ontwikkeld om het klimaat voor de artistiek waardevolle film te verbeteren.
- Utrecht kent een groot gebrek aan werk- en oefenruimte, met name voor beeldend kunstenaars en amateurverenigingen. Inmiddels zijn extra middelen voor een professionele werkruimtekoepel uitgetrokken, alsmede een investeringsbudget van f 1,6 mln voor de periode tot en met 2002. Een verdere ontwikkeling van het 'kunstverzamelgebouwen'-concept zal binnen dit budget plaats vinden.
- De bloei van de Utrechtse amateurkunst, ook in artistiek opzicht, heeft de behoefte aan een vaste presentatieplek voor deze sector - een zgn. 'Huis voor de Amateurkunst' - duidelijk voor het voetlicht gebracht.

- Meer aandacht voor (met name interculturele) jongerencultuur wordt van groot belang geacht. Huis aan de Werf en Rasa hebben momenteel een aantal specifiek op jeugd en jongeren gerichte projecten in ontwikkeling. Ook de realisering van poppodium de Fraaie Vloer, die aantrekkingskracht voor een divers, multicultureel jongerenpubliek bezit, doet recht aan bovengenoemde opvatting. Voor de vestiging van een jeugdtheaterproductiehuis bestaan inmiddels vergevorderde plannen.
- Het kunsteducatiebeleid wordt geïntensiveerd. De reikwijdte hiervan is niet alleen te vangen in het georganiseerde verband van het onderwijs. Van kunsteducatie in wijkperspectief kunnen - zeker in het geval van specifieke achterstandswijken - belangrijke impulsen uitgaan voor zowel sociale samenhang als cultuurparticipatie in meer algemene zin. In dit verband wordt aangedrongen op minder detailbemoeienis van het rijk en meer ruimte voor gemeentelijk maatwerk.
- De Gemeentebibliotheek Utrecht investeert in toenemende mate in informatievoorziening aan publiek en cultuur- en media-educatie. Men organiseert leesbevorderingsactiviteiten en voelt zich nauw verbonden bij het literaire klimaat. Op het gebied van informatievoorziening is de inrichting van een Multiculturele Informatiebibliotheek Lombok vermeldenswaardig. Voorts is de bibliotheek nauw betrokken bij het ontwikkelen en beheren van een website met informatie over kunst en cultuur in de stad en het cultureel erfgoed. In samenwerking met het onderwijs wordt een servicepunt Cultuur ingesteld in verband met de invoering van het nieuwe vak CKV1.
- De initiatieven op het snijvlak van cultuur en bedrijvigheidsstimulering zullen waar mogelijk worden gecontinueerd en uitgebreid: het integrale Evenementenbeleid, de Utrechtse Uitmarkt, een centraal ticketbureau en de ondersteuning van initiatieven als Kunst- en Meerwaarde en Kunst & Zaken.

NIEUWE OPGAVEN

- Nieuwe ontwikkelingen en kansen voor het Utrechtse kunstbeleid hangen nauw samen met de ontwikkeling van Leidsche Rijn, het gebied ten zuid-westen van Utrecht, waar in de periode tot en met 2005 in totaal 30.000 woningen worden gebouwd, bij elkaar een stad met de omvang van Leeuwarden. In het stadsdeelcentrum zal een cultuurcentrum worden gerealiseerd. De hoofdfunctie van het cultuurcentrum moet een aanvulling vormen op het culturele aanbod in stad en regio.

Voor kunst in de openbare ruimte van Leidsche Rijn is voor de komende 15 jaar een budget van f 7 mln gereserveerd. Voor de planontwikkeling wordt op korte termijn een speciale adviescommissie ingesteld.

- In het kader van het Utrecht Centrum Project is een plan ontwikkeld voor een nieuwe 'Kleine Zaal' van het Muziekcentrum. Ook de herhuisvesting van Tivoli zal in samenhang hiermee zijn beslag moeten krijgen.

CULTUREEL PROFIEL GEMEENTE UTRECHT

1 9 9 9

is een uitgave van

**Afdeling Culturele Zaken van de
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
Postbus 2158
3500 GD Utrecht**

Telefoon: 030 - 286 2684

Fax: 030 - 286 2696

Utrecht, maart 1999

**Layout en drukwerk:
Grafisch Centrum Utrecht**